

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Avtvmnalis - A Dominica Decimaquinta post Pentecosten, ad
Adventum

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Feria 3. Per me si quis introierit salvabitur, &c. pascua inveniet. Pascentur
agni juxta ordinem suum. Is.5. Sic insuo quisque pascitur ordine, ut nisi
suo quisque se servet in ordine non pascatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44846

Sperabo, id est, Cur me in adversis corpore & animo crucio quasi adversa essent quæ Deo permittente nobis eveniunt? Non sunt, nec ipsa mortis quantumcumque violenta me impetrat, poteris quidem separate corpus ab anima, sed

non animam à Deo meo, qui me suum tantum magis morte quam vita faciet, quanto minus ero potest vitam meus.

Vide in 3 parte, In Feste S. Laurentii.

lip. 7.

FERIA TERTIA.

DE CURA CHRISTI PASTORIS IN PASCENDIS OVIBUS.

Per mesi quis introierit, salvabitur, & ingredietur & egredietur, & pascua inveniet. Ioan. 10.

VERITAS PRACTICA.

Pascatur agnijuncta ordinis suum. Iaia 5.

Id est:

Sic in suo quisque pascitur ordine, ut nisi suus quisque se servet in ordine, non pascatur.

RATIO EST. Quia non pasci dicitur qui gratias suo conformes statu non recipit. Sed nisi suo quoque se servet in ordine, non recipit gratias suo conformes statui, quem recipiteret se suo servaret in ordine. Ergo nec pascitur, ergo ut pascatur suo se servet in ordine, quia sicut predictum est à Propheta, sic pascatur agnijuncta ordinis suum.

I. PUNCTUM.

DIXIT ergo eis iterum Iesus: Amen, amen dico vobis, quia ego sum osium ovium. Omnes quotquot venerunt, fures sunt & latrones, sed non audierunt eos oves. Ego sum osium, per mesi quis intraverit, salvabitur, & ingredietur & egredietur, & pascua inveniet. Fur non venit nisi ut furatur & maledicat & perdat. Ego veni ut vitam habeant, & abundantius habent.

Miracertè Pastoris nostri circa pascendum suum gregem cura: neque enim tantum non perdit gregem sicut latro; neque ut cæteri pastores de gregi suo pascuntur, sed ita suas oves pascit & sovet ut vitam habeant & abundantius habent, id est, ut abundant his quæ ad vitam spiritualem & æternam conseruant. Et quod magis

mirum, longè plus recipit pascitur quam promittat verbo; nam oves suas tam variis & exquisitis modis quotidie pascit & nutrit, ut quot Scripturae sunt Capita, tot sint spiritualia pascua; quot sunt ejus Inspirationes & consilia, tot sint diversa nutrimentorum genera. Per singulos denique dies unicuique suarum ovium, quantum in se est, suum ipse Corpus in cibum porrigit. *Quoniam Pastor omni proprio pascit crux?* Et quid dico, pastor, ait S. Chrysostomus, matres multa sunt quæ pascunt dolores, filios alii tradant nutritibus. *Hoc autem ipso non est pascere, sed ipso non proprio sanguine pascere, & per omnia nos sibi coagunt.*

Hæc sunt videlicet uberrima pascuæ de quibus apud Ezechielem fusissimæ, ubi suscitatur gerumen nominatum, id est, præter communes & ordinarias, specialis quedam Gratia qua unicuique particulariter confertur juxta suum statum, & ordinem in quo jam caput vitam agere, jam vacare salutem, jam Christo ministrare.

Hoc est modò diligenter expendendum, ut quanti nostra refert sic à pastore nostro pasci, tanta servandi ordinis habeatur cura, cum aliqui non nisi quæ suo se servet in ordine, non pascatur.

Ratio hinc tota pendet ut probè intelligatur, quid sit unumquemque pasci & nutriti à Christo ad vitam spiritualem & æternam. Neque vero id melius explicari potest quam per analogiam & respectum ad vitam corporalem, ut sicut unusquisque pro suo statu corporis, pro suo gradu etatis, pro suo viræ degenda modo his & aliis cibis alitur & roboratur; sic plane ex variis quos Christus profert cibis, vel ex uno & eodem, tandem quis sibi sumat quantum suo congruit statui, suo gradui, suo viræ instituto.

Videsne quam sint varia viræ agendæ instituta? Quam diversi status, quam distincti ordines,

Hom. h. 3.
Matth. 10.

Joh. 10.

& quam iporum etiam multiplices ordinem gradus! Tot esse puta diversas gratias quibus sic oportet unumquemque nutriti conformiter suo statui, ut nisi quis sic nutritur, non possit pacisci & nutriti. Sic spiritus qui dicitur esse in Sapientia, dicitur sanctus, unus, multiplex, omnem habens virtutem, omnia proficiens & qui capi omnes spiritus. Ipse est autem Christi Domini spiritus, qui cum sit unus se tam multis tamen modis communicat quam multi sunt & varij quibus seipsum communicant. Et quia non per seipsum solum sed per homines familiam suam regit & pascit, sic propterea Patres familias exoptabat, qui praeter cetera nosset suis dare mensuram truci, id est, eibum unicuique commensuratum. Talis erat Apostolus, qui Corinthios nutriens: Non potui vobis loqui quasi spiritualibus, inquit, sed quasi carnalibus, tanquam parvulis in Christo lac vobis potum dedi, non ecap: nondum enim poteratu. Quasi diceret, sic se cunctis Christus accommodat, & quisquis Christum representat sic se suis debet conformare alumnis.

Sic praeclarus admodum S. Gregorius in illa Verba Job, seu potius Domini Jobo loquentis: Quis posuit in veseribus Sapientiam, vel quis destruxit gallo intelligentiam? Ac si diceret Densitas, inquit S. Doctor: In cor hominum humana Sapientia, superne Sapientia gratiam quam infudit? Vel ipsi sancti predicatoribus quis nisi Ego intelligentiam deo, ut scians quando vel quibus debeant ventrum manu nuntiare? Idcirco omnis quando & quid agant sensuunt, quis hoc intrinsecus me revelans cognoscunt. Et paulo post: Intelligentiam gallus accepit ut prius nocturni temporum horas discutiat, & iuncte aeternis voces exitationis emitat, quia videlicet sanctus quisque predicator in auditoribus sui primi qualitatem vita considerat, & tunc demum ad erudiendum, congruam vocem predicationis formas. Quatenus horas noctu discernere est, predicatorum merita dijudicare: quasi horas noctu discernere est actionum tenebras apta interpretationis voce corripere. Gallo itaq; intelligentia de super tribuitur quis Doctori Veritatis virtus discretionis, ut novem quibus, quid, quando, vel quomodo inferat, devinuum ministratur. Non enim una eademque cunctu exhortatio convenit, quia nec crudelis per morum qualitas astringit. Sape enim aliis officient, quia alii profunt. Nam & medicamentum quod hunc morbum immixuit, alteri visi res jungit: & panis qui vitam fortium roborat, parvulorum necat. Pro qualitate igitur audiendum formari debet sermo doctorum; aliter namq;

viri, aliter admonenda sunt famina: aliter iuvenes, aliter senes.

Et quae multa hic habet, plura vero etiam in terra pastoralis parte; unde id evidenter patet quod sicut ad paup. & nutrimentum vita spiritualis oportet gratias suo conformes statui, sic planè qui gratias illas non reciperet, non pascetur, non nutritur, deficeret & periret; *Sicut ille Thren. 4. li parvuli qui petierunt panem, & non erat qui frangeret eum; aut sicut ille qui percussus est ut fecit Ps. 103. num, & cuius cor aruit, quia oblitus est comedere panem suum.*

II. P U N C T U M.

SED nisi suo quique servetur in ordine, non respicit gratias suo conformes statui.

Quatuor hic sunt distincte declarandas; Primum est, sic diversos esse statutos gratiarum gradus & ordines, ut quod in uno est donum sive talentum, non sit in alio, quod egregie S. Gregorius in gratiis quas vocant gratias datas, ostendit ad illum Jobi locum ubi Dominus ab eo quærat, *Vbi erauas quando ponebam fundamenta terrae. Indica mihi si habes intelligentiam, quis posuit mensuras eius si nosti, vel quis tetendit super eam, lineam.* Sic autem S. ille Pontifex ad allegoricum & moralem traducit sensum: *Quoniam Conditor nobis hujus terra mensuras ponit qui interni iudicij secreto moderamus, alij sermonem Sapientia, alij sermonem scientia, alij plenam fidem, alij gratiam sanitatum, alij operationem virtutum, alij Proprietatim, alij discretionem spirituum, alij generali linguarum, alij interpretationem sermonum tribuit, quatenus in uno eodemque spiritu iste Verbo Sapientia pollet, nec tamen sermone scientia, id est, doctrina fulcitur: quia sentire atque invenire sufficit etiam quod per discendi studium non apprehendit. Ille sermone scientia fulgeat, nec tamen in Verbo Sapientia convalescat, quia & explorare sufficit quantum didicis, & tamen ad sentendum ex sometijs subtile aliquid non affurgit. Iste per fidem elementum imperat, nec tamen per januatum gratiam insermittates corporis curat, ille oratione ope morbos subitabit, nec tamen arenis ierre verbo pluvia reddit, iste operatione virtutum ad presentem viam etiam mortuorum revocat: & tamen Propheta gratiam non habet, qua sibi ventura sunt ignorat. Ille ventura queque velut praesentia attendit, & tamen in nulla signorum operatione se exercit. Iste per discretionem spirituum in factu subtiliter mentes conspicit, sed tamen diversi generi linguas nescit.*

scit ille diversi generis linguis examinat, sed tamen in rebus similibus dissimilia corda non pensat. Alius in una lingua quam novit, sermonum pondera interpretando prudenter discutit, & tamen reliqui boni que non habet patienter caret. Sic itaque Creator noster atque dispositio cuncta moderatur: ut qui extollit poterat ex dono quod habet, humilietur ex virtute quam non habet.

At vero, quod secundum est declarandum, sepe fit ut suo minime statu contenti homines aspirent ad superiorum gradum vel ad illud donum quo carent, & quo alios emineat vident, sicut ille Diotrephes de quo S. Joannes in Epistola, Volebat in Ecclesia primatum gerere: aut sicut illi Secevæ Principis Sacerdotum filii, ut est in Actis Apostolorum, volebant in Christi nomine Demones à corporibus expellere; vel sicut illi Machabæorum amuli, qui non erant de semine corporum per quos facta est salus Israel, volebant sibi nomen facere, nec dubitasunt propterea se bello credere ubi turpiter ceciderunt; nam quod dicit S. Gregorius de gratiis illis gratuitis referri potest ad alia quævis munia sive vocationum genera, vel ad diversos in una & eadem vocatione gradus & quas vocant habilitates.

Atque hinc tertium intelligitur, quod qui ambitione se alio promovet quam quod vocatus est, non se suo servat in ordine, quod sibi suisque omnibus diligenter cavebat. Apostolus cum dicere omnibus per gratiam qua data est sibi, non plus sapere quam oportet sapere, sed sapere ad sobrietatem, & unius uique sicut Deus divisit, mansuram fidem. Et alibi: Non enim audemus injurare aut comparare nos quibusdam qui seipso commendant, sed ipsi in nobis nosmetipso mittentes, & comparantes nosmetipso nobis: Nos autem non in immensum gloriabimur sed secundum mansuram regulam qua mensus est nobis Deus.

Quatum inde porro sequitur quod qui se non ita continet intra praescriptos sibi limites, sed vel supra vel infra deflebit & a recto deviat, non recipit gratias suo conformes statui, quia quas illi Christus offert ut se in suo statu perficiat, negligit: & quas vellet pro alio quem ambit statu, Christus non offert, prout ipse dicebat, qui fidelis est in minimo, & in majori fidelis est: & qui in modico iniquus est. & in maiori iniquus est; Q.d. non sic ambitione transitur ab uno in alium statum, sed prius in minori dato fidelitas est praestanda & probanda; tum deinde in superiorum fieri provatio. Nam qui fidelis se in unionem probavit, nec fidelis esset in altero & qui primis non bene uti-

tur gratiis, abuteretur secundis, quod certe est & cum Christo, & secum iniquè agere.

Quod tam eloquenter & apic S. Gregorius prosequitur in eundem qui supra dictus est Jobi locum ut licet forte alias jam memoratus fuerit, nunc autem quod universum ajebat Sapiens, ma- Pr. 15. sa aurea in lectu argenteum, qui loquitur verbum in tempore suo, particulariter de hoc sancti Pontificis

verbo dici potest, qui postquam illud Apostoli retulit, nam & corpus non est unum membrum sed multi, quod si essent omnia unum membrum, ubi corporis non autem multa quidem membra, unum ī Cn. 11.

vero corpus, sic pergit, quid enim S. Ecclesia, nisi superius Capitu corpus est: In qua aliis alia vir-

dendo oculis, aliis recta operando manus, aliis ad injuncta discurrendorum, aliis præceptorum vocem

intelligenda auris, aliis malorum factorem, bonorumq; fragrantiam discernendæ naris est. Qui cor-

poralium more membrorum, dum vicissim sibi accepimus officia impendunt, unum de amissis omnibus corpus reddunt: & cum diversa in Charitate peragunt, diversum esse probant ubi conseruentur.

Sicut autem unum quid cuncti agerent, corpus unius quod ex multis continetur, non est: quia videlicet multiplex, et compactum non existaret, si hoc con-

versus membrorum diversitas non teneret. Quia ergo sanctorum membrum Ecclesia virilem dona Dominus dividit, terra mensuras ponit. Vnde iherum Paulus dicit: Unicuique sicut Deus divisit mensuram fidei. Et rursus: Ex quo totum corpus compactum, & connexum per omnem iuncturam submissum est, secundum operationem in mensura uniuscumque membra augmentum corporis facit in edificatione sui in Charitate; sed cum misericordia auctor ac disponent noster huic illa largitur, qua alij denegat, alij hac denegat, qua ipsi largitur: mensura sibi posita egreditur, quisque posse plus quam accipit, conatur: si fortasse u. cui tantummodo datus est

occulorum præcepta differere, tanta etiam mirabilis cura: an hi, quem superna virtus donu ad solam miracula reborat, etiam divina legu pade re occulta contendat. In principio enim pedem por-

rigit, qui mensuram suarum limitum non attendit. Et plerumq; amittit, & quod poterat, qui audacter ea, ad quæ persingere non vales, arripere festinat: Nam & membrorum nostrorum sicut benemiseruntur, cum sua officia distinetè servamus. Lucum quippe oculis cornutus, vocè vero animalibus auditus. Si quia autem mutata ordine voco oculos, luci aures accōmodet, huic incassum utrāq; patent. Si quis odores velut ore discernere, sapori-

nare cupare, hirriusq; sensu sibi ministerium, quia per-

per verbis, interimitur. Dumenim proprius haec ubibus non apicitur, & sua officia deseruntur, & ad extrana non assurgunt. Bene itaq; David Propheta intra acceptas ex divina largitate mensuras pedem cordis preferat, id dicebat: neq; ambulavi in magnis, neq; in mirabilibus super me. Super se quippe in mirabilibus ambulare, si apparera magna, ultra quam poterat, quereret. Super senumq; in mirabilibus attollit utr, qui & in hi, ad qua non sufficit, videri honestus conatur. Bene intra has mensuras etiam in ipsa Paulus predicationis sue se latitudine coarctabat, & m diceret: Non enim audeo loqui aliquid eorum que per me non efficit Christus. Ne si videlicet ipse Paulus, ipse quantumvis Apostolus, ipse quantumvis Doctor gentium, sibi statutas praetergredetur metas, non ita reciparet conformes Apostolatu suo gratias, quemadmodum si se suo servaret in ordine.

III. P U N C T U M.

6m.3.

Dm.32.

Lxii.17.

Lxii.19.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

so docum tuum non dimiserū. Id est quantumcumque agitatus ambitionis astu, cave quidquam propterea moveas aut loquaris. Sta in testamento tuo Ecclesi. 11. & in illo colloquere, & in opere mandatorum tuorum veterasse. Ne manus in operibus peccatorum. Confide autem in Deo, & mano in loco tuo. Facile est enim in osculis Dei iubilid honestate pauperrime. Benedictio Dei in mercedem iusti festinat, & in hora veloci processus illius fit iudicata. Hoc est, ne labores vel cogites in te altius promovendo, Divina haec est cura, nec Deus tibi decerit, dummodo non illi delis, nec te ab illo submoveas.

Quod si forte aliqua tua præstantia subiret animum cogitatio, statim recognita qualis ex te sis, qualis tu fuoris, & qualis es si te Deus delectet. Vbi eras, inquit, quando ponebam fundamē. Job. 38.

taterra? Rursum profecto hoc revocandus magnus ille Gregorius, qui postquam fundamentū illud timorem Divini dixit esse Iudicis, sic ad ē L. 28. Modo nostram opportunè pergit: Posto itaq; probra ral. 10. formidinum fundamento, cum virtutum fabricam alium ducit, necesse est unusquisque proficiens vires suā cautele metiat, ut cū Divina construclione magnus esse jam ceperit, seruitq; iuris officia sine cessatione quod fuit. Quatenus attempus humiliter quod per meritum in virtutis est, nequaquam sibi arroges quod per gratiam factus es. Vnde & nāc beatissimop per supernam vocem ad semetipsū reducit, & ne de virtutibus gloriarī audeat, de amicta vita memoratur, ei q; dicitur, Vbi eras quando ponebam fundamenta terra? Ac si iustificato peccatori Veritas aparte dicat, Virtutes à me acceptas ibi non tribuas: Noli contra me de meo munere extolliri. Recole ubi te inveni quando meo timore prima in te fundamenta virtutum posui; Recole ubi te inveni, quando meo timore solida vi Ut ego in tenore destruam quod construxi, Ipse non cesses considerare quod repesi. Quem enim Veritas nisi aut in flagitiis aut in excessibus invenit? Sed post hac bene possumus servare quod sumus, si nunquam negligimus penitare quod fuimus.

Ex quibus S. Doctoris Verbis ne unum: quidem non magnopere recolendum, sed illud in primis vel maxime quo dicentem inducit Deum Noli contra me de meo munere extolliri. Sic enim sic frequentius, apud illos præcipue, qui melioribus à Christo pascuntur pascuis, & ceterioribus munierant donis, ut scilicet esserant & de Christi munere contra Christum se extollant. Quod quā sit tērum & immane, sic ipse Dominus multis apud Prophetas exaggerat: Incessatus, dilectus, Dom. 32. impinguatus. Crescalura, ut FILIOS omisivi. & I. 1. exal-

**xaltavi; ipsi autem preverunt me! Quid vos educavistis etenim? Inimicus consumpsit eos.*

In quibus Verbis tria sunt ad gravitatem criminis insigniter exhibendam. Primum est, ipsum recalcitrare contra Christum, vel eum spernere! Nonne ex ipsis patet verbis, quam sit grave? Secundum est, recalcitrare post accepta beneficia, certe id gravius. Tertium vero quod est gravissimum, ex illis accepitis gratia & beneficia sic in benefactorem insurgere, ut quia virtutem dedit, inde presumas: quia scientiam largitus es, inde superbias: quia dignitates contulisti, inde contemnas infimos: quia longos in domo tua tibi produxit annos, inde domesticam ausis disciplinam abjecere. Nihil profecto dolentius in tota patientia Christi repetita memoria, quam has audire.

Antitheses, & opposita bonis acceptis mala: Ego te parvi manna per desertum: Ego te potavi aqua salutis de petra, & tu me potasti fello & acetum! Sic ante per Prophetam querebatur: Popule meus quid feci tibi, aut quid molestus fui? Responde mihi quia adiunxit de terra Aegypti & de domo servientium liberari te; Idecirco scilicet iam mihi servire rebus! o quam longe est alius humilitatis sensus quo velut arbor onusta fructibus, sic se humiliat magis deprimit quam beneficiis extollit.

Vide in 1 parte, Feria 6. Hebdom. 2, in Adventu, ubi haec demonstratur Veritas:

Quo quis est major, eod est humilior.

FERIA QVARTA. DE BONITATE PASTORIS CHRISTI SUUM PROTEGENTIS GREGEM AB OMNIBUS INIMICIS:

Ego sum Pastor bonus, Bonus pastor animam suam ponit pro ovibus suis. Mercenarius autem videt lupum venientem, & fugit: & lupus rapit & dispersit oves. Ioan. 10.

VERITAS PRACTICA.

Quem Christus protegit si ab hoste visatur, non est victoris virtus, sed victi vitium.

RATIO EST. Quia non tam victoris est virtus seu fortitudo, quam vicii vitium, quando vicius viatore est fortior, si pugnare vellet.

Bed quem Christus protegit, quoniam est hoste fortior si pugnare vellet.
Ergo si ab hoste vincitur non est victoris virtus sed victi vitium; Quod quam si ignoratum & ignorabile jam factum est, unde resistat pugnandum & vincendum cum Christo.

I. PUNCTUM.

Sicut tres turma Chaldaeorum dicuntur invaserisse gregem Jobi, sic triplex hostium acies tanta in Christi gregem conspirat audacia, ut qui se aliquando lacerficium

non sentiret, timendum illi esset, ne ad Christi hostes potius quam ad ejus gregem spectaret.

Tres autem illos hostes tribus distinctis nominibus lupo, mercenario & fure, praecipue Dominus designavit; Lupo scilicet rapacem Damnum; Mercenario fallacem mundum; & fure latenter amorem proprium, unde graviora nobis quam ex aliis damna inveniuntur. Poterat vero Christus Dominus sic illos penitus arcere hostes, ut nulla gregem ex parte possent invadere, sed maluit invadendi potestatem sic illis relinquere, ut se suum protegente gregem nihil contraria possent, nihil profici in quenquam e suis efficerent nisi qui ultro se vellet illis addicere.

Quod quidem Bonitatis & Sapientiae luculentum est opus, quandoquidem non aliter nos impugnare permituntur hostes quam ut a nobis expugnentur, quam ut in partem victoris sic deveniamus, atque in celo de illis cum Christo triumphemus. Sic palmas in manu habent quotquot in celo sunt ut reseret qui apertum videt celum sanctus Joannes: sic accepit omnes pugna-